

Monumentnummer*: 520023

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 december 2001
Kadaster deel/nr: 13395/4

Monumentnaam**

Leerlooierijcomplex

Complexnummer

520021

Complexnaam

Leerlooierijcomplex

Woonplaats*

Oosterhout

Gemeente*

Oosterhout

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Veerseweg

Nr*

52

Toev.*

Postcode*

4901 ZE

Woonplaats*

Oosterhout

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

OOSTERHOUT

Sectie*

R

Kad. object*

8361

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding.

Rond 1880 gebouwde LEERLOOIERIJ met achtergelegen kuipenterrein en waterpomp, gebouwd in Ambachtelijk-traditionele bouwstijl voor looier H. van Rijckevorsel. De looierij ligt met de langsgevel prominent aan de Veerseweg, loodrecht op de looierswoning en met de noklijn evenwijdig aan de straat.

Het malen van de eikenschors, voor het verkrijgen van de voor het looiproces noodzakelijke grondstof run, gebeurde in de destijds aan de overzijde van de Veerseweg gelegen standaardmolen (de 'Planken Molen'), die thans niet meer aanwezig is. Het object is tot in het begin van de jaren negentig van de 20ste eeuw in gebruik geweest.

Omschrijving.

Het uit geteerde houten planken en bakstenen bestaande pand beslaat een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een nathuis en een droogzolder onder een met Hollandse pannen gedekt zadeldak met (deels) sierlijk gesneden

lamberkijnachtige windveren en gevelmakelaars. Aan de achtergevel (zuidzijde) een thans versoberde aanbouw onder plat uit 1909 (de voormalige berging) en een waterpomp, destijds van belang voor de grote hoeveelheden was- en spoelwater die nodig waren bij het looiproces. In kruisverband gemetseld nathuis, aan de straatzijde (noordzijde) beplankt. Deels versoberde, meerruits vensters met kleine roedenverdeling op bakstenen afzaten, aan de zuid- en westzijde getoogd en aan de oostzijde rechtgesloten. Opgeklampte houten entreepoort in de noord- en zuidgevel. Beplankte droogzolder met karakteristieke ventilatieluiken. Diverse klampluiken. De houten balken van de zoldering rusten op dragende bakstenen muren. Van het interieur zijn onder andere vermeldenswaard: houten steektrap naar de droogzolder, gecementeerde spoelbakken en een gedeeltelijke klinkervloer. Op het achterterrein liggen diverse (restanten) van looikuipen. Dit zijn groepsgewijs in de grond ingegraven, en met houten dekplaten afsluitbare kuipen van ongeveer twee bij twee meter waar de huiden horizontaal in werden gelegd en laag om laag met eikenschors bestrooid.

Waardering.

De leerlooierij met kuipenterrein en waterpomp is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarden. Het is van belang als bijzondere uitdrukking van de economische ontwikkelingen in de Brabantse lederindustrie aan het eind van de negentiende eeuw. Het is van belang voor de typologische ontwikkeling van vroege looierijgebouwen. Het object heeft ensemblewaarden. Het vormt tesamen met het belendende looierijgebouw en de looierswoning, de overige looikuipen op het binnenterrein en het looierijcomplex aan de Veerseweg 56-58 een karakteristiek onderdeel van een historisch gegroeid looiersensemble aan de Veerseweg.

Het object is van belang vanwege de typologische herkenbaarheid als kuiplooierij aan huis. Het is zeldzaam vanwege de nog in groten getale aanwezige looierskuipen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Nijverheid

Functie

Leerlooierij